

Utdanningsplan for spesialiteten geriatri ved Sørlandet sykehus HF

Om utdanningsvirksomheten

Sørlandet sykehus HF (SSHF) er Agders største kompetansebedrift med over 7000 ansatte fordelt på ulike lokasjoner, hvorav rundt 280 er Leger i spesialisering (LIS) 2/3. SSHF er område sykehus for Agder med en befolkning på over 311 000 innbyggere, og har behandlingstilbud innen fysisk og psykisk helse og avhengighetsbehandling. De somatiske sykehusene ligger i Arendal, Kristiansand og Flekkefjord, og psykiatriske sykehusavdelinger er lokalisert i Arendal og Kristiansand. I tillegg har vi distriktpsikiatriske enheter og barne- og ungdomspsykiatriske enheter i Kristiansand, Lindesnes, Kvinesdal, Farsund, Flekkefjord, Arendal, Lillesand, Grimstad og Tvedestrand.

Per 2025 tilbyr vi LIS-utdanning innenfor 34 ulike spesialiteter.

Om avdelingen/seksjonen i SSHF

Sørlandet sykehus har to geriatriske seksjoner, en i Arendal og en i Kristiansand. Begge seksjonene har sengepost med akutt geriatri og ortogeriatrici. Seksjonen i Arendal har en veldrevet hukommelsespoliklinikk, og gjør også geriatrisk vurdering etter henvisning fra andre faggrupper, for kartlegging og optimalisering av pasienters helse i forkant av større behandling som f.eks kreftterapi eller operasjonen. Seksjonen i Arendal driver aktiv forskning gjennom flere store prosjekter og har et bredt internasjonalt nettverk.

Seksjonen i Arendal har tre spesialister i geriatri, hvorav en er i 50% forskning. Seksjonen har 2 LIS tilknyttet. Ved lokalisasjon Arendal har geriatrisk seksjon et tverrfaglig team som består av leger, sykepleiere, ergoterapeut og fysioterapeut. Tverrfaglig team samles 2-3 ganger pr uke for gjennomgang av pasienter med sammensatte problemstillinger på geriatrisk og ortogeriatrisk sengepost. Poliklinikk i Arendal har også tilknyttet en sykepleier med master i avansert geriatrisk sykepleie.

Seksjonen i Kristiansand har tre spesialister i geriatri, samt 1 LIS-stilling. Det legges også opp til rotasjon/hospitering for LIS2 i generell indremedisin mtp læringsmål oppnåelse. Deltar også i nasjonale studier. Det geriatriske teamet både på akuttgeriatrisk og ortogeriatrisk gruppe har tverrfaglig fokus med egne leger, sykepleiere, ergoterapeuter og fysioterapeuter. Farmasøyt deltar på previsitt en fast ukedag. På ortogeriatrisk gruppe har vi tverrfaglig møte tre dager i uken og på akuttgeriatrisk gruppe har vi daglig tverrfaglig møte. Geriatrisk seksjon SSK er ikke involvert i hjerneslagbehandlingen. LIS i geriatri må derfor enten ha sidetjeneste ved nevrologisk avdeling SSK eller få tilrettelagt tjeneste ved SSA for å oppnå relevante læringsmål.

LIS legene i geriatri inngår begge steder i generell indremedisinsk vaktordning.

Læringsarenaer i spesialiteten

Sørlandet sykehuset har en geriatrisk seksjon i Arendal og en i Kristiansand. Seksjonene er organisatorisk lagt under de respektive medisinske avdelingene

Om utdanningsløpet/-ene

LIS 3 utdanning i geriatri forutsetter gjennomført LIS1 og LIS2 indremedisin. Vaktplan tilrettelegges slik at LIS skal få gjennomført læringsmål. Sørlandet sykehus kan tilby fullstendig utdanning innen geriatri uten rotasjon utenfor helseforetaket.

		Geriatric - training plan			Side: 2 Av: 5
Dokument-id: I.5.8.2-31	Utarbeidet av: Per Raymond Nordnes	Fagansvarlig: Per Raymond Nordnes	Godkjent dato: 20.08.2025	Godkjent av: Ikke styrt	Revisjon: 0.03

Virksomhetsstyring/Utdanning og kompetanse/Leger i spesialisering (LIS)

For å sikre oppfyllelse av alle læringsmålene i spesialiteten vil LIS leger i Kristiansand rottere til Arendal for ett års tjeneste. LIS leger i Arendal vil måtte rottere til Kristiansand for å få dekket læringsmål innenfor nevrologi.

Sørlandet Sykehus har gjort avtale med Oslo Universitetssykehus for evt rotasjon for deler av perioden hvis ønskelig, men det må påregnes ventetid for en slik tjeneste.

Det gjennomføres hospitering ved alderspsykiatrisk enhet i 2 uker for å få dekket læringsmål i alderspsykiatri, GER 046 – GER 049.

For å dekke læringsmål innenfor nevrologi og slag (GER 036 – GER 042) planlegges 3-6 måneders tjeneste / rotasjon til Nevrologisk avdeling og slagenhet ved SSK.

Utdanningsplan SSHF				
Tid	Sykehus	Avdeling/læringssted		Læringsmål
3 år	SSK / SSA	Medisinsk avdeling	LiS2 indremedisin	Se egen utdanningsplan
1 år	SSK / SSA	Geriatrisk seksjon	LiS3 Geriatri	GER 001 – 006, 008-018, 023-031 043 - 064 (SSA: GER 032-033, 035)
1 år	SSA	Geriatrisk seksjon / poliklinikk	LiS3 Geriatri	GER 007, 019 -022
3 – 6 mnd	SSK	Nevrologisk seksjon	LiS3 Geriatri	GER 032-042
2 uker	SSK / SSA	Alderspsykiatrisk avd.	LiS3 Geriatri	GER 046 - 049

Introduksjon av nye LIS

Det gjennomføres introduksjonskurs for nye LIS ved medisinsk avdeling, både ved SSA og SSK. Veileder oppnevnes umiddelbart. For LIS3 i geriatri skal veileder være spesialist i geriatri.

Teoriundervisning

Det tas utgangspunkt i læringsmålene til spesialiteten for å sikre at man i løpet av perioden ved seksjonen får dekket disse gjennom undervisning.

Geriatrisk seksjon ved SSA og SSK har hver fredag 45 minutters felles internundervisning over video. Undervisningen er også åpen for lokale sykehjemsleger og allmennleger.

Det tas utgangspunkt i læringsmålene for del 3 geriatri.

Undervisning ved geriatrisk seksjon SSA/SSK:

- 2 timer generell medisinsk undervisning per uke ved medisinsk avdeling
- 30 minutter fellesundervisning for sykehusets leger
- 45 minutters internundervisning sammen med SSK fredager.

		Geriatric - utdanningsplan			Side: 3 Av: 5
Dokument-id: I.5.8.2-31	Utarbeidet av: Per Raymond Nordnes	Fagansvarlig: Per Raymond Nordnes	Godkjent dato: 20.08.2025	Godkjent av: Ikke styrt	Revisjon: 0.03

Virksomhetsstyring/Utdanning og kompetanse/Leger i spesialisering (LIS)

Deltakelse ved nasjonal geriatriundervisning (GerIT) hver annen tirsdag for begge seksjonene. LIS søker om deltagelse på nasjonale kurs og tildeles ca ett kurs per halvår.

Simulering og ferdighetstrening

Det gjennomføres ferdighetstrening i forbindelse med hukommelsespoliklinkk undersøkelser. Videre brukes simulering i forbindelse med undervisning i delirium.

Akademisk kompetanse og forskningsaktivitet

Forskningsseksjonen ved SSHF er organisert under Fagavdelingen. Seksjonen legger til rett for forskere, særlig med tanke på doktorgradsløp, godkjenne forskningsprosjekter og påse at regler for god forskningsetikk følges.

Medisinsk avdeling ved sykehuset i Arendal og geriatrisk seksjon ved sykehuset i Arendal driver utstrakt forskning. LIS leger får undervisning slik at kompetansemålene innen forskning oppnås og de inviteres til å delta i kvalitetssikringsprosjekter og andre prosjekter.

Begge seksjonene deltar i nasjonale studier. I tillegg utgår en nasjonal studie (REACT MCI) fra geriatrisk seksjon i Arendal, en spesialist i Arendal jobber for tiden 50% i dette prosjektet.

Felles kompetansemål (FKM)

Felles kompetansemål er en integrert del av LIS-utdanningen ved SSHF. Hver spesialitet sørger for at relevante læringsmål oppnås gjennom klinisk praksis, internundervisning og gruppeveiledning.

Det er utarbeidet flere lokale læringsaktiviteter som skal sikre nødvendig opplæring i enkelte læringsmål for FKM. Dette inkluderer både heldagskurs, filmer og e-læring.

Det er også tilgjengelig flere e-læringskurs og podcaster som er utarbeidet regionalt og/eller nasjonalt. Administrasjon og ledelse er et anbefalt kurs for LIS, og arrangeres i alle fire helseregioner, minimum to ganger per år i hver region. [Her](#) kan man finne langtidsplaner over kurs.

Organisering av veiledning, supervisjon og kompetansevurdering

Veiledning

LIS skal få tildelt veileder ved oppstart i sin stilling ved SSHF. Det skal legges til rette for at første veiledningssamtale finner sted innen de første 3 ukene. Det skal videre settes av 1 veiledningstime i arbeidsplanen per måned.

Minst hver 6. måned skal det gjennomføres en progresjonssamtale med oppdatering av LIS-ens individuelle utdanningsplan.

SSHF har utarbeidet en egen kompetanseplan for veiledere som inneholder informasjon knyttet til spesialistforskriften, nasjonal veileder og retningslinjer. Det er også utarbeidet en egen lokal funksjonsbeskrivelse for veilederrollen.

Veileder for LIS 2/3 skal være godkjent spesialist i en av spesialitetene med felles faglig plattform for utdanningens andre del eller i den aktuelle spesialiteten for utdanningens tredje del. Veiledere skal ha gjennomgått veiledningskurs som arrangeres lokalt. Det er satt av tid for månedlig veiledning i undervisningsplanen. Det skal skrives referat fra veiledningssamtalene i Kompetanseportalen.

Supervisjon

		Geriatric - education plan			Side: 4 Av: 5
Dokument-id: I.5.8.2-31	Utarbeidet av: Per Raymond Nordnes	Fagansvarlig: Per Raymond Nordnes	Godkjent dato: 20.08.2025	Godkjent av: Ikke styrt	Revisjon: 0.03

Virksomhetsstyring/Utdanning og kompetanse/Leger i spesialisering (LIS)

LiS3 i geriatri har sitt hovedarbeid på sengepost, og senere i forløpet også poliklinikk. Det er tett oppfølging og supervisjon av overleger, både på post og poliklinikk, tilpasset den enkeltes utdanningsløp og progresjon.

Kompetansevurdering

LIS skal vurderes systematisk gjennom hele utdanningsløpet.

Kompetanseportalen brukes for å dokumentere læringsaktiviteter og oppnådde læringsmål. Det vil være angitt på hver læringsaktivitet om du skal sende læringsaktiviteten til godkjenning hos veileder, supervisor, et evalueringskollegium eller om det kun er egenregistrering av gjennomført læringsaktivitet. Når læringsaktiviteter er gjennomført og LIS, i samarbeid med sin veileder, anser læringsmålet som oppnådd, sendes dette til avdelingsleder for endelig godkjenning. Godkjenning av læringsmål kan også gjøres med støtte i avdelingens evalueringskollegium. Noen avdelingsledere har delegert godkjenningen av læringsmål til annen person.

SSHF har utarbeidet en egen mal for evalueringskollegium. Malen er bygget på Helsedirektoratets veileder i vurdering av kompetanse hos leger i spesialisering og baserer seg spesielt på vurderingsverktøyene Mini-CEX og NOTSS.

Individuell utdanningsplan (IUP)

For å sikre at LIS har progresjon i utdanningen skal LIS i samarbeid med veileder opprette en individuell utdanningsplan (IUP). Leder er ansvarlig for at dette gjøres innen 3 uker etter tiltredelse, og planen skal oppdateres hvert halvår. Dette gjelder både ved fast og midlertidig ansettelse.

Det er utformet en egen kompetanseplan «SSHF – dokumentasjon individuell utdanningsplan LIS» i Kompetanseportalen. Her skal LIS laste opp IUP hvert halvår. Tidligere planer vil da også ligge tilgjengelig. IUP skal inneholde oppdatert informasjon om overordnet utdanningsløp, læringsmål, kurs, internundervisning og fremdriftsplan for kommende halvår. Planen kan ligge til grunn for veiledningssamtaler og til bruk i vurderingskollegium. Den vil også gi viktig informasjon til leder for planlegging av rotasjoner innad i foretaket og gjennomstrømningsstilling til andre samarbeidende foretak.

Faglige rammer og kvalitet

Under spesialiseringsløpet har LiS avsatt studiedageer til faglig fordypning. Det etterstrebes at både LiS og spesialisert deltar på aktuelle konferanser, både nasjonalt og internasjonalt. Spesialister har avsatt tid gjennom overlegepermisjon til faglig oppdatering. Det er også Fagråd Geriatri som arrangerer geriatrik fagdag hvert halvår.

Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

Ved medisinsk avdeling, geriatrik seksjon Arendal har man et utdanningsutvalg nedsatt av en LIS lege og en overlege fra seksjonen. Man legger vekt på oppfyllelse av målene i kompetanseplanen, og delaktighet både fra overleger og LIS leger i undervisningen.

Ved geriatrik seksjon Kristiansand er det et utdanningsutvalg bestående av LIS lege og seksjonsoverlege. Det gjennomføres møter minst fire ganger i året, men også fortløpende og mer uformelle samtaler om utdanningsløpet.

På tvers av SSHF er det et eget Fagråd for geriatri, som også involveres i geriatri-utdanningen etter behov.

Tillitsvalgte

 SØRLANDET SYKEHUS		Geriatric - training plan			Side: 5 Av: 5
Dokument-id: I.5.8.2-31	Utarbeidet av: Per Raymond Nordnes	Fagansvarlig: Per Raymond Nordnes	Godkjent dato: 20.08.2025	Godkjent av: Ikke styrt	Revisjon: 0.03

Virksomhetsstyring/Utdanning og kompetanse/Leger i spesialisering (LIS)

Sørlandet sykehus har et godt fungerende tillitsmannsapparat, og både lokal tillitsvalgt for YLF på avdelingen og på SSHF vil kunne bistå ved behov.

Kontakt

For spørsmål om spesialistutdanningen ta kontakt med

Anita Rasmussen, Seksjonsoverlege geriatri, Sørlandet Sykehus Arendal (tlf. 90610600)

Geir Høybjør, Seksjonsoverlege geriatri, Sørlandet Sykehus Kristiansand (tlf. 90610600)

Evaluering og revisjon av utdanningsplanen

August 2025